

ALJOŠA JURINIĆ, *klavir*

- J. Haydn**   **Sonata u E-duru, Hob. XVI/31**
Moderato
Allegretto
Presto
- F. Schubert**   **Sonata u A-duru, D664**
Allegro moderato
Andante
Allegro
- C. Debussy**   **Images**
Cloches à travers les feuilles
Et la lune descend sur le temple qui fut
Poissons d'or
- D. Kempf**   **Leptir svjetlosti**
- F. Chopin**   **Poloneza-fantazija u As-duru, op. 61**

Aljoša Jurinić (Zagreb, 1989.) trenutno studira na Scuola di Musica di Fiesole u Italiji u klasi prof. Eliso Virsaladze. Diplomirao je na Muzičkoj akademiji u Zagrebu u klasi prof. Rubena Dalibaltayana, a dvije godine studija je proveo na Universität für Musik und darstellende Kunst u Beču u klasi prof. Noela Floresa. Završio je Glazbenu školu Pavla Markovca u Zagrebu u razredu prof. Jasne Reba.

Višestruko je nagrađivan na državnim i međunarodnim natjecanjima za mlade pijaniste. Dobitnik je prve nagrade na državnim natjecanjima 2001. i 2003. te na međunarodnim natjecanjima u Saleu i Goriziji (Italija, 2001.), Beču (2002.), Zagrebu (Zlatko Grgošević: 2000., 2002. i 2006.; Etide i skale: 2004.), Rijeci (Lions, 2007.) i Osijeku (EPTA, 2007.).

Pobjednik je međunarodnog natjecanja *Euroregione* u Udinama (2009.) i 9. međunarodnog pijanističkog natjecanja *Grand Prize of Piano Mendelssohn* (Taurisano, Italija, 2009.). Dobitnik je *Rektorove nagrade za akademsku godinu 2008./2009.*, kao i *Posebnog priznanja rektora Sveučilišta u 2012. godini*. U 2010. godini dobio je *Nagradu Hrvatske glazbene mladeži Ivo Vuljević* za najistaknutije glazbeno ostvarenje.

Svoj najveći uspjeh Aljoša Jurinić je ostvario 2012. godine pobjeđivši na glasovitom pijanističkom natjecanju *Robert Schumann* u Zwickauu. Ranije iste godine dobio je prvu nagradu na 3. međunarodnom pijanističkom natjecanju *Encore! Shura Cherkassky* u Milanu. Dobitnik je i nagrade *Mladi glazbenik godine*, koju dodjeljuje Zagrebačka filharmonija za 2012. godinu.

Nastupao je solistički ili uz pratnju orkestra u zemlji i brojnim europskim državama, predstavivši se na značajnim festivalima kao što su Splitsko ljeto, Nohant (Francuska), From Easter to Ascension (Tbilisi, Gruzija), Kijevske ljetne glazbene večeri (Ukrajina), Serate Musicali (Milano) i drugima.

Austrijski skladatelj i dirigent **Joseph Haydn** (1732. - 1809.) živio je u vrijeme kada je opstanak svakoga glazbenika ovisio isključivo o naklonosti imućnih pripadnika vladajućih krugova. Redovito su to bili kraljevi, prinčevi, grofovi ali i crkveni velikodostojnici u službi klera. Godine 1761. Haydn je prihvatio službu kapelmajstora na dvoru ugledne obitelji Esterházy. Nikolaus Esterházy, glava obitelji i veliki zaljubljenik u glazbu na dijelu posjeda sagradio je lutkarsko kazalište te kazalište sa četiristo mjesta za operne izvedbe. Bila je to najraskošnija europska palača nakon Versaillesa. Carica Marija Terezija jednom je prilikom izjavila: „Kada želim uživati u operi, odem do Esterházyjevih.“ Cijeli Haydnov život vrtio se oko orkestra od 20-tak izvođača kojim je ravnao. Njegove su dužnosti bile brojne. Brinuo se za sve potrebe orkestra, komponirao za dvorske prigode, obavljao administrativne poslove, birao program i izvođače te ravnao izvedbama. Koncerti su bili svaki tjedan, utorkom i subotom, od 14 do 16 sati. Nikolaus Esterházy uživao je svirajući *violu da gambu* kao član orkestra. Haydn je bio odlučan i precizan dirigent. Inzistirao je na poštivanju tempa i jasno diferenciranim razlikama u

stupnjevima dinamike. Od 1780. do 1790. godine dirigirao je više od tisuću izvedbi talijanske opere, a da nismo pribrojili izvedbe u pratnji lutkarskih opera i ostalih dvorskih prigoda. Nije bila rijetkost da se s orkestrom uputi na turneju. Dirigirao je sjedeći za klavir i sudjelujući aktivno u izvedbi kao dirigent i član orkestra. Koliko god mu je bilo teško, razumio je i cijenio povlaštenu poziciju koju mu je ovaj posao donosio. Prema članovima orkestra bio je zahtjevan kada je bila u pitanju izvedba, ali brižan i pažljiv kada su bila u pitanju njihova prava. Zalagao se za bolju plaću članova orkestra, za nove uniforme i bolje instrumente. Budući da je kao čovjek bio pristojan i ljubazan, uživao je naklonost kolega i publike. Nikada nije brinuo za konkurenciju, nikada nije bio zavidan ili zloban. Uvijek je s ponosom isticao prijateljstvo s Mozartom i veličinu njegova talenta kojim je premašio suvremenike. Iako je većinu života proveo u službi Esterházyjevih, to mu nije smetalo. Nije ga zaslijepilo blještavilo visokoga društva. I dalje je najviše volio društvo glazbenika i ljudi iz svoje klase. Mnogi su ga željeli u svojoj službi dijelom stoga što se izvrsno nosio s mnogobrojnim obvezama, dijelom stoga što je bio diskretan i potpuno nezainteresiran za dvorske intrige. Velika je Haydnova ostavština, osobito u inovativnom smislu. Mogli bismo ga nazvati ocem simfonije, gudačkoga kvarteta i sonatne forme. Zanimljivo je kako je imao brata Michaela kojega su smatrali talentiranijim od Josepha. Michael je radio kao voditelj biskupova orkestra u Salzburgu. I on je bio skladatelj, ali, začudo, njegova su djela iznimno rijetko na koncertnom repertoaru. Opus Josepha Haydna obuhvaća oko 200 djela s *violom da gambom*, Nikolausovim omiljenim instrumentom, čak 104 simfonije, 83 gudačka kvarteta, 60 klavirskih sonata, klavirske koncerte, opere, mise i oratorije.

Prva asocijacija na spomen imena velikog austrijskog skladatelja **Franza Schuberta** (1797. - 1828.) zacijelo je *Ave Maria* koju je skladao 1825. godine za glas i klavir kao dio ciklusa solo pjesama na poeziju Sir Waltera Scotta. Nije poznato tko je originalni tekst zamijenio riječima molitve na latinskom jeziku ali zanos i ganuće milijuna vjernika opravdava ovaj neobičan postupak.

Prvu glazbenu poduku dobio je od oca a temeljito je obrazovanje stekao tijekom školovanja na carskom Stadtkonviktu od 1808. do 1813. godine. Bio je bistar i vrijedan, odličan klavirist, violinist i vrlo dobar skladatelj. Svi profesori divili su se njegovu skladateljskom talentu nerijetko priznajući kako ga nemaju što za naučiti. Prve gudačke kvartete napisao je za obiteljski kvartet u kojem je svirao violu zajedno s braćom na violinama i ocem na violončelu. Za vrlo kratkog života napisao ih je još petnaest. Ostatak opusa broji gotovo tisuću djela. Pisao je brzo i lako. U samo jedno popodne dovršio je *Gretchen za vretenom* i *Vilinskog kralja*-solo pjesme koje su ga proslavile. Uz klavirske minijature, klavirske sonate, klavirske duete, opera, liturgijsku glazbu, djela za različite komorne ansamble napisao je i devet

simfonija među kojima je i poznata *Nedovršena* u h-molu. Jedina dva stavka simfonije priložio je tijekom primanja u počasno članstvo austrijskog glazbenog kluba. Zašto je nije dovršio-ostala je zauvijek tajna.

Za života mu je tiskano jako malo djela pa se ne može govoriti niti o velikoj popularnosti unatoč tome što je među kolegama bio cijenjen.

Ponovnom interesu pridonijeli su Schumann, Brahms, Mendelssohn i Liszt kao i pjevači kojima su Schubertove pjesme redovito na repertoaru solističkih koncerata.

„Moramo pod svaku cijenu sačuvati ovu čaroliju svojstvenu glazbi, budući da je glazba, od svih umjetnosti, najbliža čaroliji.“ Riječi su to francuskog skladatelja **Claudea Debussyja** (1862. - 1918.). Pariški je konzervatorij upisao sa svega 11 godina učeći klavir, kompoziciju i teoretske predmete od vrlo utjecajnih francuskih glazbenika onoga vremena (C. Francka, A. F. Marmontela...). Po završenom studiju nije imao problema s angažmanima jer je bio briljantan klavirist. Svoje skladateljsko umijeće iskušao je prijavivši se na natjecanje Prix de Rome. Skladbom *L'Enfant prodigue* pobijedio je zasluživši stipendiju za četverogodišnji nastavak studija na francuskoj akademiji u Rimu. Nažalost, Debussy nije volio Rim, talijansku operu, samostanske zidine u kojima je akademija bila smještena niti sjećanje na godine provedene u Italiji. Neobično, ali istinito. Dugačak je popis Debussyjevih djela koja su pronašla put do srca slušatelja. Premda su mu uzori bili velikani poput Bacha, Mozarta, Liszta, Beethovena, Chopina i Stravinskog, nije nimalo lako pronaći poveznice i jasne tragove utjecaja velikih majstora. Debussyjev stil je originalan i jedinstven. Pravu muku stvorio je analitičarima koji su njegova djela analizirali kanonima klasične glazbe. Kao da je Debussy to i želio - pomutiti svima razum čudesnim koloritom, neobičnim tonskim ploham, prozračnim harmonijama, neočekivanim disonancama, modulacijama i prisiliti nas da se - lišeni razuma - prepustimo čaroliji koju stvara njegova glazba.

Davorin Kempf (Virje, 1947.) na Muzičkoj akademiji u Zagrebu diplomirao je glasovir 1971. (Stjepan Radić), dirigiranje 1972. (Igor Gjadrov), te kompoziciju 1973. godine (Stjepan Šulek). Usavršavao se u kompoziciji (kao stipendist DAAD-a) na *Hochschule für Musik und darstellende Kunst* u Stuttgartu 1975.-76. (Milko Kelemen, Erhard Karkoschka) te na *Musikhochschule Köln* 1976.-77. godine (Mauricio Kagel, Joachim Blume, Hans - Ulrich Humpert). Završio je magistarski studij iz kompozicije/glazbe (stipendija: *Fulbright*) na *University of Iowa*, Iowa City, SAD (Donald Martin Jenni, Kenneth Gaburo) postigavši 1990. godine akademski stupanj *Master of Arts (Music)*. Godine 1994. i 1997. boravio je (kao stipendist DAAD-a) na kraćim studijima i istraživanjima na *Technische Universität Berlin, Elektronisches Studio* (Folkmar Hein). Doktorirao je na *Freie Universität Berlin, Fachbereich Philosophie und Geisteswissenschaften* (Albrecht Riethmüller) 2006.

godine. Redovni je profesor na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu (u Odsjeku za kompoziciju i glazbenu teoriju) od 1995. godine. Od 1996. do 2004. godine bio je umjetnički ravnatelj Požeških orguljaških večeri. Od 1. lipnja 2012. u dvogodišnjem je statusu *rezidencijalnog skladatelja* Zagrebačke filharmonije. Njegove su skladbe izvođene na koncertima i glazbenim festivalima u Hrvatskoj i inozemstvu (Njemačka, Austrija, Švicarska, Italija, Portugal, Slovačka, Češka, Slovenija, Srbija, Bosna i Hercegovina, Francuska, Engleska, SAD, Kanada, Japan, Rusija, Ukrajina, Irska, Belgija itd.) te u različitim radijskim i televizijskim emisijama. Njegovu doktorsku disertaciju *Symmetrie und Variation als kompositorische Prinzipien: Interdisziplinäre Aspekte* objavila je 2010. godine njemačka izdavačka kuća *Books on Demand*, Norderstedt. Autor je glazbenih emisija za Hrvatski radio. Predavanja o glazbi održao je između ostalog na Institutu Ruđer Bošković u Zagrebu, Međunarodnom znanstvenom simpoziju *CroArtScia2011, Symmetry: Art&Science* u Zagrebu, sveučilištima u Iowa Cityju, Grazu, Ljubljani i Mariboru, te na međunarodnim kongresima u San Franciscu, Dublinu i Washingtonu, D.C. Dobitnik je godišnjih nagrada „Josip Štolcer Slavenski“ i „Vladimir Nazor“ (1986. i 2012.), diskografske nagrade Porin 2011. u kategoriji „najbolja skladba klasične glazbe“ te nagrada *International Award of Recognition* (1991.) i *Twenty-Five Years Achievement Award* (1992) Američkog biografskog instituta.

Potruga za umjetničkim ishodištem **Frédérica Chopina** (1810. – 1849.) vraća nas na početak njegove životne priče, u rodnu Varšavu. Iako je Varšava bila daleko od velikih europskih središta umjetnosti i kulture, nije bila i izolirana. Pohodili su je veliki umjetnici onoga vremena tako da je mladi Chopin imao priliku čuti Hummela, Paganinija i mnoge druge glazbenike. U koncertnim je dvoranama mogao osjetiti nadahnuće i poziv da sam postane glazbenikom, ali je uistinu teško objasniti jedinstveni kut gledanja na klavirsku tehniku, harmonizaciju te izbor formi u kojima će skladati. Neupitna je njegova prirodna mišićna virtuoznost i izvrsan sluh. Zagovarao je promišljanje pokreta bez instrumenta, takozvano „vježbanje u mislima“. Slabašna fizička konstitucija, te tuberkuloza koja ga je polagano ali sigurno izjedala, nisu dopuštali poznati „Lisztov“ forte. Chopin je zato krenuo u suprotnom smjeru. Razvio je piano velike profinjenosti a terminu *rubato* je dao novo značenje. Pariz, u koji je došao 1831.godine, ga je obožavao. Svirao je samo u salonima pred ne više od tristo ljudi. Njegove Poloneze i Mazurke zvučale su posve egzotično pariškoj publici. Mnogobrojnim djelima nije davao programske naslove. Zasluga je to editora nakon njegove smrti. U cjelokupnom opusu zamjetan je poljski folklor. Chopin ga ne uvodi silom, on nije temelj na kom promišljeno gradi skladbu – melodije daleke domovine živjele su kao nedjeljivi dio njegovog glazbenog identiteta.